

Nr. 10545/28.09 2018

Vizat,
Inspector general adjuncț
Curriculum și inspecție școlară
Prof. Gabriela Scutaru

SCRISOARE METODICĂ ÎN ATENȚIA PROFESORILOR CARE PREDAU BIOLOGIA

**1.ELEMENTE DE NOUTATE ÎN PROGRAMA DE BIOLOGIE, CLASA A VI-A
APROBATĂ PRIN ORDINUL MINISTRULUI EDUCAȚIEI NAȚIONALE NR. 3393 /
28.02.2017**

• ***Achiziții anterioare ale elevilor***

Programa de clasa a V-a a disciplinei Biologie urmărește familiarizarea elevilor cu metodele simple de investigare a mediului înconjurător: realizarea de observații, colectarea unor materiale, notarea observațiilor realizate, prelucrarea datelor culese, citirea unor informații în diverse forme grafice (de ex. tabele), conturarea și susținerea unor concluzii. La sfârșitul clasei a V-a, elevii sunt inițiați în astfel de metode de studiu, a căror aplicare le facilitează dobândirea imaginii de ansamblu a unui ecosistem, a existenței în natură a unor permanente și dinamice legături între viețuitoare și mediul lor de viață.

În clasa a VI-a, prin intermediul programei de biologie, elevii vor integra și dezvolta achiziții dobândite încă din ciclul primar referitoare la părțile componente ale unui organism vegetal și ale unui organism animal și vor sistematiza achizițiile obținute prin observațiile realizate în clasa a V-a. Înțelegerea existenței unei permanente influențe din partea mediului asupra viețuitoarelor va facilita răspunsurile la o întrebare fundamentală - *cum trăiesc plantele, animalele și omul în mediul lor de viață?*

• ***Căutarea celor mai eficiente activități de învățare***

Programa de clasa a VI-a recomandă profesorilor să ghideze elevii în descoperirea aspectelor fundamentale legate de nutriția viețuitoarelor pornind fiecare lecție de la o întrebare derivată din activități cotidiene și probleme practice, stimulând astfel curiozitatea elevilor. Doriță de cunoaștere specifică vîrstei trebuie orientată stimulându-i pe elevi să-și pună mereu întrebări referitoare la lumea înconjurătoare și dirijată prin activități de investigare și explorare care să le faciliteze învățarea prin descoperire.

Programa furnizează o bogată listă de exemple de activități de învățare circumscrise competențelor care se doresc a fi formate la elevi. Această listă este orientativă, profesorii în nici

un caz nu trebuie să le utilizeze pe toate, ba chiar sunt încurajați să construiască altele noi. Pentru ca învățarea să fie eficientă, cel mai important aspect în alegerea activităților este adevararea la specificul elevilor și la materialul avut la dispoziție.

- **Conținuturile**
- **Învățarea elevilor la disciplina Biologie nu trebuie să se limiteze la o simplă acumulare de cunoștințe.**

Activitățile de învățare trebuie să integreze conținuturi științifice la un nivel informațional redus, conform cu capacitatea de înțelegere specifică vârstei. Conținuturile trebuie să devină mijloace pentru dezvoltarea capacității de a-și pune întrebări despre lumea vie, de a face observații și de a ajunge la concluzii.

Ele vor fundamenta înțelegerea principiului de corelare între structura și funcția organelor, precum și între acestea și mediu de viață.

Explorarea funcțiilor fundamentale ale viețuitoarelor este inițiată prin explorarea organismului ca un tot unitar. Noile achiziții trebuie să se limiteze la unele strict necesare explorării funcțiilor viețuitoarelor.

În ansamblul celor patru competențe generale, formarea celei de *manifestare a unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții* necesită o pondere proporțională de activități de învățare referitoare la *Elemente de igienă și de prevenire a îmbolnăvirilor*.

- **Competențele specifice**

Cele patru competențe generale se vor dezvolta în continuare prin competențele specifice ale clasei a VI-a. Acestea le vor dezvolta pe cele formate în clasa a V-a, urmărindu-se la elevi un progres constant (până în clasa a VIII-a) în realizarea competențelor generale din care sunt derivate.

C.G.1. Explorarea sistemelor biologice, a proceselor și a fenomenelor cu instrumente și metode științifice

V

1.1. Extragerea informațiilor din texte, filme, tabele, desene, scheme, ca surse pentru identificarea caracteristicilor unor sisteme biologice, a unor procese și fenomene

1.2. Realizarea dirijată a unor activități simple de investigare pe baza unor fișe de lucru date

VI

1.1. Selectarea unor texte, filme, tabele, desene, scheme, grafice, diagrame ca surse pentru extragerea unor informații referitoare la unele procese, fenomene și sisteme biologice

1.2. Realizarea independentă a unor activități de investigare pe baza unor fișe de lucru date

1.3. Colaborarea în echipă pentru îndeplinirea sarcinilor de explorare a sistemelor vii

C.G.2. Comunicarea adecvată în diferite contexte științifice și sociale

V

2.1. Organizarea informațiilor științifice după un plan dat

2.2. Utilizarea adecvată a terminologiei specifice biologiei în comunicarea orală și scrisă

VI

2.1. Organizarea informațiilor științifice după un plan propriu

2.2. Realizarea de produse de prezentare a informațiilor sub formă de modele, forme grafice, texte, produse artistice, cu mijloace TIC, utilizând adecvat terminologia specifică biologiei

C.G.3. Rezolvarea unor situații problemă din lumea vie pe baza gândirii logice și a creativității

V

3.1. Identificarea caracteristicilor sistemelor biologice pe baza modelelor

3.2. Utilizarea unor algoritmi cunoscuți în investigarea lumii vii

VI

3.1. Interpretarea diverselor modele ale unor sisteme biologice

3.2. Aplicarea unor algoritmi selectați adecvat în investigarea lumii vii

C.G.4. Manifestarea unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții

V

4.1. Utilizarea achizițiilor din domeniul biologiei în viața cotidiană

4.2. Recunoașterea consecințelor activităților umane și ale propriului comportament asupra mediului înconjurător

VI

4.1. Transferarea achizițiilor din domeniul biologiei în contexte noi

4.2. Identificarea relațiilor dintre propriul comportament și starea de sănătate

- **Comunicare și lucrul în echipă**

Un accent deosebit în construirea activităților de învățare trebuie pus pe dezvoltarea abilității la elevi de a comunica cu colegii lor în timpul realizării investigațiilor sau ulterior, de a-și asuma roluri în cadrul unor grupuri, de a-și îndeplini sarcinile realizate și de a colabora întărindu-și spiritul de echipă.

2.MANUALE ȘCOLARE VALABILE ÎN ANUL ȘCOLAR 2018-2019

Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar 2018-2019 poate fi accesat la adresa:

<http://www.edu.ro/invataamt-preuniversitar/manuale-scolare-pentru-clasele-VI-XII> și tot aici se găsește formatul electronic al manualelor pentru clasele V-VI.

Auxiliare didactice - OMEN nr 3022/2018 privind aprobarea auxiliarelor didactice din învățământul preuniversitar (anexă)

Mijloace de învățământ omologate în perioada mai – iulie 2018 în vederea utilizării lor în învățământul preuniversitar (www.edu.ro prima pagină)

3.PLANURI – CADRU VALABILE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2018-2019

PLANURI - CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

- Planuri - cadru pentru învățământul gimnazial aprobate prin OMENCS nr. 3590/5.04.2016, cu modificările și completările ulterioare (OMEN nr. 4221/1.08.2018 care modifică anexa - opționalul integrat nu mai este obligatoriu)
- Conform Art. 8 – Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplică și la clasa a VI-a începând cu anul școlar 2018-2019
- Conform Art. 9 (2) În anul școlar 2018-2019, la clasele a VII-a și a VIII-a, se aplică Planurile –cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001
- Planurile-cadru pentru gimnaziu pot fi accesate la adresele:
  - http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Pl_cadru-actuale/Gimnaziu/OMENCS%203590_5%20apr%202016_Plan-cadru%20de%20%CE%AEnvatamant%20pentru%20gimnaziu.pdf
  - [http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Pl_cadru-actuale/Gimnaziu/OMEC%203638_2001%20Planuri-cadru%20de%20invatamant%20pentru%20clasele%20a%20VIII-a.pdf](http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Pl_cadru-actuale/Gimnaziu/OMEC%203638_2001%20Planuri-cadru%20de%20invatamant%20pentru%20clasele%20a%20Va%20E2%80%93%20a%20VIII-a.pdf)

Planuri-cadru, cursuri de zi și serial

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL

- Ordinul ministrului educației nr. 3.410/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a – a XII-a, filierele teoretică și vocațională, cursuri de zi;

- Ordinul ministrului educației nr. 3.411/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, învățământ de zi și învățământ seral;
- Ordinul ministrului educației nr. 3.412/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a X-a, școala de arte și meserii, pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, ruta directă de calificare, pentru clasa a XI-a, anul de completare, precum și pentru clasele a XI-a – a XII-a și a XII-a/a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologică, cursuri de zi și seral.

- ▶ OM nr. 4051/2006 pentru aprobarea planurilor cadru pentru învățământul seral. Pentru învățământul seral, filiera tehnologică a liceului, prevederile OM nr. 4051/2006 cu privire la aprobarea planurilor-cadru, rămân valabile pentru clasele a XI-a și a XII-a, a XIII-a,

INVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL

- ▶ OMEN 3152/2014 privind aprobarea planurilor-cadru de invățământ pentru învățamantul profesional de 3 ani,
- ▶ OMEN 3218/2014 privind aprobarea planului-cadru de inv pentru invatamantul profesional special.
- ▶ TOATE PLANURILE-CADRU VALABILE pot fi accesate la adresa: <http://programe.ise.ro/Actuale.aspx>

4.PROGRAME ȘCOLARE VALABILE ÎN ANUL ȘCOLAR 2018-2019

Învățământ gimnazial –

Programele școlare de biologie , cls. a V-a – a VIII-a aprobate cu OMEN nr. 3393/28.02.2017, sunt în vigoare numai programele pentru clasa a V-a și a VI-a.

Programele școlare de biologie, cls. a V-a - - a VIII-a, aprobate prin OMECI nr. 5097/09.09.2009 rămân valabile numai pentru clasele a VII-a și a VIII-a

Învățământ liceal –

- Programa de Biologie, cls a IX-a, aprobată prin O.M. Nr. 3358/09.03.2004
- Programa de Biologie, cls a X-a, aprobată prin O.M. Nr. 4598/31.08.2004
- Programa de Biologie, cls a XI-a, ciclul superior al liceului, aprobată prin O.M. Nr. 3252/13.02.2006
- Programa de Biologie, cls a XII-a, aprobată prin O.M. Nr. 5959/22.12.2006
- Programele pentru Științe, cls a XI-a, filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător – educatoare, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar- documentarist, instructor-animator, pedagog școlar, aprobate prin O.M.Nr. 3252/13.02.2006
- Programele pentru Științe, cls a XII-a, filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător – educatoare, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar- documentarist, instructor-animator, pedagog școlar, aprobate prin O.M.Nr. 5959/22.12.2006
- Programa Metodica predării Științelor Naturii, cls a XII-a, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător-educatoare aprobată prin O.M.Nr. 5959/22.12.2006

Predarea biologiei în:

- ▶ învățământul liceal, forma cu frecvență, cursuri de zi, filiera vocațională, profil artistic, specializarea coregrafie,

- învățământul liceal, forma cu frecvență, cursuri seral, filiera teoretică și filiera tehnologică,
- învățământul profesional,

se face în conformitate cu precizările din notificarea nr.39562/ 11.09.2007 și a precizărilor privind programele școlare pentru cultură generală care se aplică în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani , clasele a IX-a, a X-a și a XI-a, începând cu anul școlar 2014-2015, anexa 1 la OMEN Nr. 4437/2014

- La clasa a IX-a a inv. profesional de stat de 3 ani, biologia se predă 2 ore/săptămână. În semestrul I se predă biologia după programă de biologie pentru clasa a IX-a aprobată prin O.M. Nr. 3358/09.03.2004, iar în semestrul al II-lea după programă pentru clasa a X-a aprobată prin O.M. Nr. 4598/31.08.2004

Predarea științelor:

- pentru specializările instructor de educație extrașcolară, mediator școlar și educator-puericultor se realizează după programele pentru clasele a XI-a și a XII-a, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, pedagog școlar

TOATE PROGRAMELE ȘCOLARE POT FI ACCESATE LA ADRESA:
<http://programe.ise.ro>

5.CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII PE TEME DE BIOLOGIE, OFERTA NAȚIONALĂ :

Curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar și gimnazial:

Programa școlară pentru disciplina opțională *Educație pentru sănătate*, aprobată prin OMEdC Nr. 4496/11.08.2004

Curriculum la decizia școlii pentru liceu:

Programa școlară pentru disciplina opțională *Educație pentru sănătate*, programă aprobată prin OMEdC Nr. 4496/11.08.2004

Programe Școlare opționale cu caracter național pot fi accesate la adresa:

<http://www.edu.ro>>Învățământ preuniversitar > Învățământ primar sau Învățământ gimnazial sau Învățământ liceal >Programe scolare>Curriculum la decizia scolii

Programa școlară pentru disciplina opțională *Educație ecologică și protecția mediului*, programă aprobată prin OM 1862/30.08.2007 poate fi accesată la adresa [www.edu.ro/invățământ preuniversitar/auxiliare curriculare](http://www.edu.ro/invatamant-preuniversitar-auxiliare-curriculare)

6.PRECIZĂRI PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA COMPETIȚIILOR ȘCOLARE 2018- 2019:

Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 4203/30.07.2018 privind modificarea Anexei nr. 1 a Ordinului Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei – cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare

Regulamentele specifice ale competițiilor școlare care implică biologia

6. PORTOFOLIUL PROFESORULUI DE BIOLOGIE TREBUIE SĂ CONTINĂ:

1. Decizia de numire (suplinire, detașare, titulaizare - în copie)

2. Fișa postului
3. Curriculum Vitae
4. Încadrare
5. Orarul – inclusiv programul suplimentar
6. Documente curriculare (programe școlare în uz, metodologii, regulamente, ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare; precizări metodologice cu privire la predarea specialității; programe examene naționale; programe școlare pentru discipline opționale noi; lista manualelor folosite la clasă)
7. Planificarea calendaristică anuală; proiectarea unităților didactice;
8. Proiectarea pregătirii suplimentare a elevilor capabili de performanță
9. Proiectarea pregătirii elevilor ce prezintă dificultăți în învățare
10. Instrumente de lucru și de evaluare (teste inițiale, sumative, predictive și altele); rezultate la examene naționale; rezultatele evaluărilor periodice
11. Cursuri opționale – suport de curs, materiale auxiliare
12. Lista mijloacelor didactice în dotare
13. Evidența elevilor înscriși la examenele naționale
14. Documente privind calitatea de mentor, formator local/ județean/ național; coordonator cerc pedagogic/ metodist/ membru în consiliu consultativ; îndrumător reviste școlare/membru în colectivul de redacție al revistelor de specialitate; evaluator manuale; membru în comisii științifice
15. Calificativul acordat de către C A (copie)

7. PREGĂTIREA CADRELOR DIDACTICE

Direcții principale de pregătire:

- Cunoașterea documentelor școlare –Planurile – cadru și programele școlare în vigoare
- Pregătirea de specialitate și metodica
- Utilizarea manualelor școlare, a ghidurilor metodologice și a ghidurilor de evaluare pentru disciplina biologie
- Formarea cadrelor didactice în vederea abordării interdisciplinare a lecțiilor de biologie și științe
- Dotarea laboratorului de biologie și utilizarea softurilor educaționale în predarea lecțiilor de biologie
- Utilizarea instrumentelor de evaluare, inclusiv a instrumentelor digitale de evaluare

8.Priorități în proiectarea/desfășurarea activității profesorului de biologie an școlar 2018-2019

- Cunoașterea programei școlare;
- Realizarea unui demers didactic din perspectiva atingerii competențelor specifice incluse în cadrul programei școlare;
- Asocierea în cadrul planificării și proiectării didactice a conținuturilor în funcție de competențele specifice;

- Utilizarea unor strategii didactice bazate pe metode moderne și alternarea formelor de activitate;
- Integrarea elementelor de evaluare în cadrul strategiilor didactice prin utilizarea unor forme și metode diversificate: evaluare inițială, evaluare formativă, evaluare sumativă;
- Metode tradiționale și metode alternative și complementare, inclusiv evaluarea digitală;
- Gradul de adevarare al strategiei didactice la particularitățile claselor de elevi;
- Realizarea unor conexiuni inter și trans-disciplinare;
- Evaluarea activității didactice din perspectiva eficienței învățării.

Precizări privind取得erea informațiilor de specialitate:

Pentru anul școlar 2018-2019 informațiile referitoare la: planificarea activităților metodice, graficul olimpiadelor și a concursurilor școlare, rezultatele obținute de elevi și alte informații utile, vor fi posteate pe **site-ul I.S.J.Suceava → secțiunea Discipline de învățământ → Biologie**.

Data: 27.09.2018

Inspector școlar,
Prof.Sima Carmen Cristina

